

GMO-Kerekasztal 27. ülése. 2015. március 25. (Országgyűlés Irodaháza)

Állásfoglalás a Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerség (*Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP*) magyar mezőgazdaságra gyakorolt hatásával kapcsolatban
(O)

A GMO-Kerekasztal állásfoglalásai

A GMO-Kerekasztal két ülésen (26/2014 és 27/2015) mérlegelte a *TTIP* ismertté vált és várható hatásait, amelyeknek a hazai mezőgazdaságra gyakorolt következményeivel kapcsolatban a következő egyértelmű konzekvenciákat vont le.

A *TTIP* szerződés bizonyos és kiemelkedő hazai haszna mellett egyetlen szóbeli vagy írásbeli hozzászólónk sem érvelt. Kifejezett ellenérvek merültek fel viszont a magyar mezőgazdaság, a környezet- és élelmiszerbiztonság területén, ezek közül véleményünk szerint a kiemelkedők:

- (Oa) A szerződés megkötését követő jogharmonizáció veszélyezteti az elővigyázatosság elvű európai termékengedélyezés/visszavonás szakmailag megalapozott és társadalmilag elfogadott gyakorlatát;
- (Ob) A szerződés megkötését követő jogharmonizáció veszélyezteti a GM-növények területén az Európai Unióban meghonosodott körültekintő engedélyezési rendszert és a kötelező jelölés gyakorlatát, ami összhangban van az európai polgárok véleményével;
- (Oc) A szerződés megkötését követő jogharmonizáció veszélyezteti az Európai Unió növényvédőszer-engedélyezés re-regisztrációs normáit, amelyek az utóbbi években – az európai lakosság megelégedésére – a krónikus hatások (mutagenitás, hormonmoduláns hatás) csökkentését is fokozottan figyelembe veszik;
- (Od) A szerződés megkötését követő jogharmonizáció veszélyezteti az Európai Unióban kialakított élelmiszerbiztonsági normákat, amelyek közül kiemelendő a klóros húsfertőtlenítők kérdése, a húsféleségekben megjelenő gyógyszermaradékoknak és, az élelmiszer-feldolgozás adalékanyagainak az ellenőrzése, valamint a kellőképpen nem vizsgált gyógynövények és kivonataik használata az ún. funkcionális élelmiszerekben;
- (Oe) Súlyosan kifogásolandó a *TTIP*-vel együtt megjelenő befektető – állam vitarendezési mechanizmus (*Investor – State Dispute Settlement, ISDS*) jogintézménye, amely a vélelmezett elmaradt haszonért lehetővé teszi nemzetközi vállalatok számára az államok perlését, mivel ez nagyon súlyos következményű lehet a hazai kukoricatermesztésre, a jelenlegi GMO-mentes státuszának fenntartására nézve. Aligha várható el, hogy a fajtatulajdonosok kiveszik Magyarországot az engedélyközből, hiszen Európa egyik legjelentősebb kukoricatermelőjéről van szó. A Magyarországon érvényes nemzeti tiltás viszont az *ISDS* jogorvoslati körében végződhet ezt követően, s amelyre vonatkozóan az eddigi nemzetközi tapasztalatok kedvezőtlenek.

Fentiek alapján, a hazai mezőgazdaság, környezet- és élelmiszerbiztonság szempontjai alapján a *TTIP/ISDS* ügyében egyértelműen elutasító javaslatot teszünk.

a GMO-Kerekasztal tagjai közül: Ács Sándorné (Kishantosi Nonprofit Kft., Kishantos; IFOAM EU Csoport); Ángyán József prof., *DSc.* (Szent István Egyetem, Gödöllő); Bagi Béla (Kecskeméti Fogyasztó- és Vidékvédő Egyesület); Bakonyi Gábor prof., *DSc.* (Szent István Egyetem, Gödöllő); Bardócz Zsuzsa prof., *DSc.* (Debreceni Egyetem, Debrecen); Békési László prof., *CSc.* (Kisállattenyésztési Kutatóintézet és Génmegőrzési Koordinációs Központ, Méhészeti Intézet, Gödöllő); Darvas Béla prof., *DSc.* (NAIK AKK, Budapest); Dömölki Livia (Fogyasztóvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége, Budapest); Horváth András *CSc.* (MTA ÖTK, Vácrátót); Kövics György prof., *CSc.* (Debreceni Egyetem, Debrecen); Murányi Attila *DSc.* (MTA ATK TAKI, Budapest); Roszík Péter (Biokontroll Hungária Nonprofit Kft., Budapest; Biokultúra Szövetség); Székács András prof., *DSc.* (NAIK AKK, Budapest); Tanka Endre prof. emeritus, *DSc.* (Károli Gáspár Református Egyetem, Környezetvédelmi és Agrárjogi Tanszék, Budapest); Vajda Boldizsár (Élelmiszerlánc-Biztonsági Centrum); Varga Zoltán prof. emeritus, *DSc.* (Debreceni Egyetem, Debrecen).